

Legile justiției

Legile justiției

**Ediția a 4-a,
rev.**

Universul Juridic
București
-2026-

Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor¹⁾

Titlul I

Dispoziții generale

Art. 1. (1) Magistratura este activitatea judiciară desfășurată de judecători în scopul îndeplinirii justiției și de procurori în scopul apărării intereselor generale ale societății, a ordinii de drept, precum și a drepturilor și libertăților cetățenilor.

(2) Judecătorii și procurorii au calitatea de magistrați. Cariera judecătorilor este separată de cariera procurorilor.

Art. 2. (1) Judecătorii numiți de Președintele României sunt inamovibili, în condițiile prezentei legi.

(2) Judecătorii inamovibili pot fi mutați prin transfer, delegare, detașare sau promovare, numai cu acordul lor, și pot fi suspendați sau eliberați din funcție în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(3) Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Judecătorii soluționează cauzele în baza legii, cu respectarea drepturilor procesuale ale părților, fără constrângeri, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții directe sau indirecte din partea oricărei persoane sau autorități.

(4) Orice persoană, organizație, autoritate sau instituție este datoră să respecte independența judecătorilor.

[V. și:

– **HCJUE (C1, C-272/24) din 13 nov. 2025** (*infra*, art. 205);

– **OCJUE (C7, C-257/25) din 8 dec. 2025** (*infra*, art. 211).]

Art. 3. (1) Procurorii numiți de Președintele României se bucură de stabilitate și sunt independenți, în condițiile legii. Procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiilor legalității, imparțialității și controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției.

(2) În efectuarea și supravegherea urmăririi penale, precum și în soluțiile dispuse, procurorul este independent, în condițiile prevăzute de lege.

(3) Procurorii care se bucură de stabilitate pot fi mutați prin transfer, detașare, delegare sau promovare, numai cu acordul lor. Ei pot fi suspendați sau eliberați din funcție în condițiile prevăzute de prezenta lege.

¹⁾ M. Of. nr. 1102 din 16 noiembrie 2022; ultim. modif.: **O.U.G. nr. 93/2025** priv. unele măsuri temporare în domeniul justiției, precum și pt. modif. unor acte normative (M. Of. nr. 1223 din 31 decembrie 2025); **L. nr. 24/2026** pt. modif. și compl. unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu (M. Of. nr. 151 din 27 februarie 2026), modif. prin **O.U.G. nr. 9/2026** pt. modif. și compl. unor acte normative (M. Of. nr. 157 din 27 februarie 2026; cu modif. ult.; „**Art. IV. Art. VI** [prevedea intrarea în vigoare a L. nr. 24/2026 la data de 1 ian. 2026] L. nr. 24/2026 (...) se abrogă. **Art. V. În tot cuprinsul L. nr. 24/2026 (...), referirile la data de «1 ian. 2026» se consideră a fi făcute la data intrării în vigoare a acesteia. Art. VI. Art. IV și V intră în vigoare la data intrării în vigoare a L. nr. 24/2026 (...)**”).

[N.N. În scopul condensării informațiilor cuprinse în notele introduse în prezenta lucrare, întrebuițăm varii abrevieri și formulări simplificate oficiale sau uzuale.]

Art. 4. (1) Judecătorii și procurorii sunt obligați ca, prin întreaga lor activitate, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, precum și egalitatea lor în fața legii și să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanților la procedurile judiciare, indiferent de calitatea acestora, să respecte Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor și să participe la formarea profesională continuă.

(2) Judecătorii și procurorii trebuie să se asigure, în toate stadiile unui proces, că drepturile și libertățile individuale sunt garantate și că ordinea publică este protejată.

(3) Judecătorii și procurorii își desfășoară activitatea cu bună-credință și în mod imparțial, asigurând inclusiv aparența de imparțialitate.

(4) Judecătorii nu pot refuza să judece pe motiv că legea nu prevede, este neclară sau incompletă.

Titlul II

Cariera judecătorilor și procurorilor

Capitolul I

Admiterea la Institutul Național al Magistraturii și formarea profesională inițială a judecătorilor și procurorilor

O.U.G. nr. 146/2024 pt. instituirea unei măsuri temporare priv. durata cursurilor de formare inițială în cadrul INM {ref. cei admiși la INM în anul 2025} (M. Of. nr. 1261 din 13 decembrie 2024): „**Art. unic.** (5) Disp. L. nr. 303/2022 (...) priv. formarea profesională inițială a judecătorilor și procurorilor rămân aplicabile, cu excepțiile prevăz. de prezentul art.”. **O.U.G. nr. 93/2025** priv. unele măsuri temporare în domeniul justiției, precum și pt. modif. unor acte normative (M. Of. nr. 1223 din 31 decembrie 2025): „**Art. I** {ref. cei admiși la INM în anul 2026}, (5) Disp. L. nr. 303/2022 (...) priv. formarea profesională inițială a judecătorilor și procurorilor rămân aplicabile, cu excepțiile prevăz. de prezentul art.”. [V., infra, art. 25, 26, 33, 41 L. nr. 303/2022.]

Art. 5. (1) Admiterea la Institutul Național al Magistraturii se face prin concurs, pe baza competenței profesionale, a aptitudinilor și a bunei reputații, cu respectarea principiilor transparenței și egalității.

(2) Admiterea în magistratură și formarea profesională inițială în vederea ocupării funcției de judecător și procuror se realizează prin Institutul Național al Magistraturii.

(3) Poate fi admisă la Institutul Național al Magistraturii persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- are cetățenia română, domiciliul în România și capacitate deplină de exercițiu;
- este licențiată în drept;
- nu are antecedente penale și se bucură de o bună reputație;
- cunoaște limba română;
- este aptă, din punct de vedere medical și psihologic, pentru exercitarea funcției.

Art. 6. (1) Data și locul concursului de admitere prevăzut la art. 5 alin. (1), calendarul de desfășurare a concursului, numărul de locuri scoase la concurs, cuantumul taxei de înscriere, tematica și bibliografia de concurs, precum și cererea de înscriere tipizată se stabilesc prin hotărâre a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

(2) Pentru înscrierea la concursul prevăzut la art. 5 alin. (1), candidatul plătește o taxă al cărei cuantum se stabilește în funcție de cheltuielile necesare pentru organizarea

concursei. Taxa de înscriere la concurs se restituie în cazul unor situații obiective de împiedicare a participării la concurs intervenite înainte de susținerea primei probe a concursului.

(3) Numărul locurilor scoase la concurs se stabilește în funcție de numărul de posturi de judecători și procurori vacante, precum și de cele care vor fi înființate.

(4) Datele prevăzute la alin. (1) se publică pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii și pe cea a Institutului Național al Magistraturii cu cel puțin 60 de zile înainte de data stabilită pentru concurs.

(5) Posturile vacante de personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii și al instituțiilor coordonate de consiliu sau subordonate consiliului, al Ministerului Public ori al Ministerului Justiției și instituțiilor coordonate sau subordonate acestuia, care se ocupă prin concursul de admitere prevăzut la art. 5 alin. (1), se publică odată cu anunțul referitor la concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii, prevederile prezentului capitol fiind aplicabile în mod corespunzător și în cazul admiterii pe aceste posturi. Pentru Ministerul Justiției și instituțiile coordonate sau subordonate acestuia și Ministerul Public, posturile care se scot la concurs se stabilesc de fiecare din cele două instituții, după caz.

(6) În cuprinsul cererii de înscriere, candidatul optează fie pentru posturile de auditori de justiție, fie pentru posturile vacante de personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, fără a se indica instituția în cadrul căreia este postul vacant, putându-se formula o singură opțiune.

Art. 7. (1) Pentru concursul de admitere prevăzut la art. 5 alin. (1), Plenul Consiliului Superior al Magistraturii numește comisia de organizare a concursului, comisia de elaborare a subiectelor, comisia de corectare, comisia de interviu, precum și comisia de soluționare a contestațiilor.

(2) Comisia de elaborare a subiectelor elaborează subiectele și baremele de evaluare și notare pentru testul-grilă și pentru proba scrisă de verificare a cunoștințelor juridice, iar comisia de corectare corectează și notează lucrările la proba scrisă de verificare a cunoștințelor juridice. Pentru testul-grilă și pentru proba scrisă de verificare a cunoștințelor juridice, în cadrul comisiei de elaborare a subiectelor și al celei de corectare se constituie în mod distinct comisii pentru disciplinele drept civil și drept procesual civil, respectiv drept penal și drept procesual penal. Subiectele de drept material sunt elaborate de membrii comisiei care elaborează și subiectele de drept procesual în materia corespunzătoare.

(3) Comisia de interviu elaborează grila de evaluare în baza căreia se face aprecierea interviului, precum și subiectele pe baza cărora vor fi examinați candidații și realizează interviuarea candidaților, în scopul identificării aptitudinilor, motivațiilor și elementelor de etică specifice profesiei. În cadrul comisiei de interviu se pot constitui subcomisii de interviu, în funcție de numărul candidaților declarați admiși după prima etapă eliminatorie.

(4) Comisia de soluționare a contestațiilor este compusă din:

a) subcomisii de soluționare a contestațiilor formulate împotriva baremului stabilit pentru cele două probe scrise și împotriva punctajului de la testul-grilă de verificare a cunoștințelor juridice, constituite în mod distinct la disciplinele drept civil și drept procesual civil, respectiv drept penal și drept procesual penal;

b) subcomisii de soluționare a contestațiilor formulate împotriva rezultatelor obținute la proba scrisă de verificare a cunoștințelor juridice, constituite în mod distinct la disciplinele drept civil și drept procesual civil, respectiv drept penal și drept procesual penal;